

แถลงการณ์

ประเทศไทย: ศาลยกฟ้องคดีหมิ่นประมาทต่อสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสและผู้สื่อข่าว

ลดการเอาผิดทางอาญาในคดีหมิ่นประมาท คู่ครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนและสื่อมวลชน

(กรุงเทพฯ 17 พฤศจิกายน 2559) ฟอรั่ดีฟายไรต์ยืนยันคดีกับคำตัดสินเมื่อวานของศาลอาญาที่กรุงเทพฯ

ซึ่งยกฟ้องคดีหมิ่นประมาทต่อองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)

(สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส) และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสี่ท่านที่เคยทำงานให้กับสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

จำนวนทั้งสิ้นท่านถูกฟ้องคดีหมิ่นประมาทและข้อหาอื่น ๆ

เนื่องจากการรายงานข่าวซึ่งกล่าวหาว่าเกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ร้ายแรงเนื่องจากการทำเหมืองทองคำที่อื้อฉาวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

“การยกฟ้องคดีนี้ของศาลทำให้ประเทศไทยอยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง

เพื่อประกันเสรีภาพของสื่อมวลชนและคุ้มครองผู้สื่อข่าวจากการฟ้องคดีที่ไม่เหมาะสม” เอมี สมิทซ์ (Amy Smith)

ผู้อำนวยการบริหารฟอรั่ดีฟายไรต์กล่าว

“ประเทศไทยยังมีสิ่งที่จะต้องทำอีกมากเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีต่อกฎหมายระหว่างประเทศ

เพื่อประกันเสรีภาพในการแสดงออก”

ฟอรั่ดีฟายไรต์เรียกร้องให้รัฐบาลไทยลดการเอาผิดทางอาญาในคดีหมิ่นประมาทโดยทันที

และประกันว่าผู้สื่อข่าวและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจะสามารถทำงานที่ชอบธรรมของตนต่อไปได้

บริษัท ฟุงคำ จำกัด ซึ่งประกอบกิจการเหมืองทองคำ ได้ฟ้องคดีต่อสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

กล่าวหาว่าสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสทำลายชื่อเสียงของบริษัท

โดยมีรายงานข่าวกล่าวหาว่าได้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ร้ายแรงเนื่องจากการทำเหมืองทองคำที่อื้อฉาวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

ฟอรั่ดีฟายไรต์และสมาชิกของเครือข่ายคนรุ่นใหม่เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม

ซึ่งเป็นเครือข่ายเยาวชนที่ทำงานเพื่อความยุติธรรมทางสังคมในประเทศไทย

ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์การพิจารณาคดีเมื่อวานนี้

ศาลอาญาที่กรุงเทพฯ ได้อ่านคำพิพากษาระบุว่า คดีนี้ไม่มีมูล

เนื่องจากทั้งสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสและผู้สื่อข่าวของตนปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นมืออาชีพ

และใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งผลการสำรวจของหน่วยงานของรัฐและของชาวบ้านในท้องถิ่น

ศาลยังได้อ้างตามมาตรา 329(3) ของประมวลกฎหมายอาญาว่า

การให้ความเห็นหรือการพูดที่กระทำโดยสุจริตและการวิพากษ์วิจารณ์อย่างเปิดเผย ย่อมไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท

ศาลมีข้อสังเกตว่า ประเด็นเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของสาธารณะ

โดยเฉพาะในแง่ของผลกระทบที่มีต่อชีวิตและการดำรงชีพของชุมชน

“เราต้องไม่ปล่อยให้มีการใช้กระบวนการทางกฎหมายเพื่อปิดกั้นการวิพากษ์วิจารณ์

หรือจำกัดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก” สอ รัตนมณี พลกล้า

ทนายความสิทธิชุมชนจากมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนซึ่งเป็นทนายความให้กับเจ้าหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสกล่าว

“คำพิพากษาของศาลแสดงความเห็นชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อในการรายงานข้อมูลสำคัญต่อสาธารณะ

รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

ทนายความจากมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนยังว่าความให้กับนักปกป้องสิทธิด้านสิ่งแวดล้อมอีกหลายท่าน
ซึ่งในปัจจุบันถูกฟ้องดำเนินคดีโดยบริษัท พุงคำ จำกัด

บริษัท พุงคำ จำกัด ได้ฟ้องคดีอาญาและแพ่งอย่างน้อย 19 คดีต่อชาวบ้าน 33 คน
รวมทั้งสมาชิกของกลุ่มรักษ์บ้านเกิด ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านจากหกหมู่บ้านรอบบริเวณเหมือง
และมีความตั้งใจปกป้องสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้ปลอดภัยจากผลกระทบด้านลบจากเหมืองทองคำในช่วงเจ็ดปีที่ผ่านมา
ทางบริษัท ได้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายรวมกันทั้งหมด 320 ล้านบาทจากชาวบ้านในจังหวัดเลย
และในปัจจุบันทางบริษัทยังเตรียมการฟ้องทั้งคดีแพ่งและอาญาอีกหกคดีต่อชาวบ้านอีก 25 คน

ทางบริษัทมีเวลาหนึ่งเดือนที่จะอุทธรณ์คำตัดสินในคดีต่อสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสต่อศาล

“บริษัท พุงคำ จำกัด ควรถอนฟ้องคดีทั้งหมดที่มีต่อนักปกป้องสิทธิด้านสิ่งแวดล้อมและควรเคารพสิทธิมนุษยชน”
เอมิ สมิธกล่าว “ประเทศไทยและหน่วยงานธุรกิจจะได้รับประโยชน์จากการคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก”

ข้อมูลพื้นฐาน

ในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2558 บริษัท พุงคำ จำกัด ซึ่งจดทะเบียนทำกิจการเหมืองทองคำฟ้องคดีต่อนางสาววิรดา
แซ่ลิ้ม ผู้สื่อข่าว นายสมชาย สุวรรณบรรณ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสในขณะนั้น นายก่อเขต จันทเลิศลักษณ์
ผู้อำนวยการฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส นายโยธิน สิทธิพิบัติกุล ผู้อำนวยการฝ่ายโทรทัศน์และวิทยุ
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสเองด้วย โดยกล่าวหาว่า
เนื้อหาใน [คลิปวิดีโอ](#) รายงานข่าวรายการนักข่าวพลเมืองทำลายชื่อเสียงของบริษัท
คลิปวิดีโอที่เป็นข้อพิพาทกล่าวหาว่า ได้เกิดผลกระทบร้ายแรงด้านสิ่งแวดล้อม
เนื่องจากการทำเหมืองทองคำแบบเปิดของบริษัทในจังหวัดเลย ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสและผู้สื่อข่าวของตนอาจถูกดำเนินคดีหมิ่นประมาททางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาและพร
ราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 รวมทั้งข้อหาอื่น ๆ ทางบริษัทเรียกค่าเสียหายจำนวน
50 ล้านบาท รวมทั้งการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสเป็นเวลาห้าปี